

Технология на описание на целите

Целите трябва да бъдат ясни, конкретни, измерими и наблюдаеми.

Всяка цел трябва да съдържа:

- **Условие** , в което се реализира определено поведение – получил инструкции, указания, ученикът да извърши определена дейност (не е задължително да присъства във всяка цел)
- **Поведенчески глагол** - действие, с което се означава наблюдавано поведение на ученика или създаване на наблюдаем продукт (идентифицира, класифицира, обобщава, описва, разказва, създава продукт и т.н.)
- **Критерий** – твърдение, което описва колко добре трябва да бъде извършено нещо, за да удовлетворява намеренията описани чрез поведенческия глагол (критериите, по които ще се отчете успех/неуспех)

Цел: След като учениците са получили списък с 20 примера на изучаваното явление X във възходящ ред (условие)

всеки ученик ще идентифицира (глагол) най-малко 9 от тях (критерий)

ПРИМЕР:

Математика

Тема: Числата от 0 до 20

Вид на урока: затвърдяване на знания

Цели:

- да демонстрира и използва знанията за редицата на естествените числа от 0 до 20 и брой в прав и обратен ред, като започва от случайно посочено число
- да открива и доказва зависимостта между числата от 0 до 20 като ги сравнява по големина
- разделя на компоненти двуцифрени числа като ги представя като сбор от дес. и ед.

В таксономията на Блум по-долу глаголите, необходими ни да опишем дадена цел, са оцветени в зелено.

Таксономия на Блум за целите на образованието

КОГНИТИВНА ОБЛАСТ	Формулировка на общите цели	Глаголи за формулиране на конкретни цели
<u>Знания</u> . Паметта за научен вече материал. Отнася се от факти до теории. Основното е способността да се възпроизведе необходимата в момента информация.	Познава конкретните факти. Знае общата терминология, основните концепции, функциите на...	описва, изброява, възпроизвежда, формулира, посочва, назовава, избира, подчертава
<u>Разбиране</u> Способността да се схване смисъла на изучаваната материя. Проявява се трансформиране на знанията чрез обяснение, обобщение, оценяване на бъдещи тенденции. Използва се информация от вече изучавани области.	Разбира факти, принципи, обяснява методи и процедури, оценява последствия.	преобразува, защитава, различава, оценява, обяснява, разширява, обобщава, дава примери, перифразира, прогнозира, преразказва, дефинира, обсъжда, сравнява
<u>Приложение</u> Способност да се използва наученото в нови и конкретни ситуации. Свързва се с прилагането на принципи, правила, концепции, методи, теории. Знанията и разбиранията се прилагат в съвсем нови, неизучавани области и ситуации.	Прилага концепции в нови ситуации. Демонстрира правила, употреба на нов метод или процедура.	използва, доказва, открива, решава, променя, разработва
<u>Анализ</u> Способността за разделянето на дадена материя на съставните и части, за да се разбере и изследва структурата и. Свързан е с определянето на компонентите, анализ на връзките им, изследване на принципите за организиране на съответната материя. Повисокото ниво за схващане на смисъла се свързва освен със съдържанието и със	Разпознава неявно формулирани идеи и предположения. Разпознава логически парадокси и софизми в разсъжденията. Различава факти от изводи. Оценява приложимостта на данните. Анализира структурата на план, проект, експеримент. Прави разбивка на материала на съставните му части.	разделя на компоненти, представя графично, различава, диференцира, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, посочва, свързва, избира, разделя, подразделя

структурата на материала.		
---------------------------	--	--

<u>Синтез</u> Обединяване на новите части, за да се получи ново цяло. Свързва се с разработката на нов метод за комуникация, план за действие при изследователска работа, проект, система от абстрактни отношения, например класифициране на информация. Изисква се творческо поведение с акцент върху разработката на нови модели и структури.	Развива нови идеи. Организира добре изложението в дадена писмена тема. Има добре развита и организирана реч. Пише разкази. Разработва план за проект. Интегрира наученото в други области в план за решаване на даден проблем.	категоризира, комбинира, събира, съставя, създава, изобретява, проектира, обяснява, генерира, модифицира, преподглежда, реконструира, разпознава, ревизира
<u>Оценка</u> Способността да се окачествява стойността / ценността на дадена материя / стих, доклад, план и др./ с дадено предназначение. Оценките се базират на точно определени критерии. Резултатите от учебния процес изискват най-високо ниво в когнитивната област, защото съдържат елементи и всички други категории плюс съзнателно оценяване на стойности.	Оценява логическата съгласуваност на даден писмен материал, адекватност на данните, подкрепящи заключенията. Оценява стойността на работата, като използва външни / независими/ стандарти за качество. Оценява стойността на работата като използва вътрешни критерии.	оценява, категоризира, сравнява, прави заключения и изводи, критикува, описва, обяснява, диференцира, доказва, интерпретира, свързва, обобщава, посочва, оспорва, защитава.